

Švietimo ir mokslo ministrei Audronei Pitrenienei

NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ KREIPIMASIS

DĖL LYTINIO UGDYMO PROGRAMOS

2016 05 10

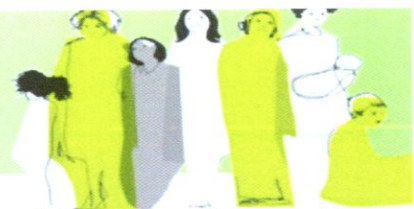
Vilnius

Mes, žemiau pasirašiusios nevyriausybinės organizacijos, esame sunerimusios dėl naujai rengiamos lytinio ugdymo programos nuostatų bei turinio. Manome, kad šiuo metu Švietimo ir mokslo ministerijos darbo grupėje svarstoma lytinio ugdymo programa neatitinka šių dienų realijų bei nėra moksliai pagrįsta.

Mūsų nuomone, lytinio ugdymo programa turi ne tik ruošti vaikus ir jaunuolius šeimai, tačiau prisidėti ir prie žmogaus teisės gerbiančios asmenybės ugdymo, sveikos gyvensenos ir teigiamų nuostatų į savo kūną, lytiškumą, seksualumą ir pagarbaus santykio su kitu nepriklausomai nuo jo lyties formavimą. Nors, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro duomenimis, paskutinį dešimtmetį bendras sergamumas LPI mažėjo, tačiau 2014 m. daugiau nei pusė naujai užsikrėtusiųjų gonorėja (55,1%), daugiau nei trečdalis sifiliu (39,1%) ir daugiau nei penktadalis ŽIV (22%) buvo jaunimas nuo 15 iki 29 metų. Vidutiniškai **pusę visų užsikrėtusiųjų** LPI sudaro šios amžiaus grupės asmenys. Manome, kad kuriama programa turi remtis statistiniais duomenimis ir užtikrinti plintančių ligų prevenciją visapusiškomis priemonėmis, ne tik rekomendacijomis susilaikyti.

Anot Lietuvos statistikos departamento, tais pačiais metais Lietuvoje iš tūkstančio 15-19 m. merginų, gimdė 13,3. Tokių gimdymų Lietuvoje yra du kartus daugiau nei Danijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir kitose išsivysčiusiose pasaulio valstybėse. Tad esame įsitikinę, kad paaugliai turi teisę žinoti, kaip apsaugoti nuo nepageidaujamo nėštumo, jiems turi būti teikiama informacija apie visas prieinamas apsaugos priemones, skatinama saugesnė lytinė elgsena, pagarba ir abipusė atsakomybė priimti teisingus sprendimus.

Šiuo metu darbo grupėje svarstomas programos projektas neskatina vaikų atsirinkti kokybiškos informacijos bei neugdo įgūdžių, ateityje leisiančių atsakingai užsiimti saugiais lytiniais santykiais bei kurti pilnaverčius tarpasmeniais santykius. Programa turėtų būti orientuota į adekvačios pagal amžių ir moksliai pagrįstos informacijos moksleiviams suteikimą. Taip pat svarbu, kad nebūtų siekiama iškreipti egzistuojančios realybės, pateikiant šališką, neigiamą informaciją, kuri orientuota į neveiksmingą gąsdinimą, o ne problemos sprendimą.

Mūsų nuomone, asmens lytis ir seksualumas yra vienas iš kertinių jo gyvenimo aspektų, darančių svarią įtaką tolimesnei asmens fizinei sveikatai ir psichologinei gerovei. Vaikai turi teisę į kokybišką, gyvenimo realybę atspindintį ir mokslu pagrįstą švietimą, gerbiantį žmogų ir jo teises įvairiose sferose, įskaitant ir lytinį ugdymą. Siekiant formuoti tinkamą lytinio ugdymo programą yra svarbu atsižvelgti į sėkmingą kitų šalių lytinio ugdymo patirtį bei įgyvendinamas programas. Todėl raginame švietimo ir mokslo ministrę skirti šiai sričiai atitinkamą dėmesį ir kurti alternatyvią, žmogaus teisėmis grįstą ir mokslo įrodymais bei kitų šalių sėkminga patirtimi paremtą lytinio ugdymo programą.

Anykščių moterų užimtumo ir informacijos centras
Asociacija „Kauno moterų linija“
Asociacija „Moterų veiklos inovacijų centras“
Branda
Dingusių žmonių, šeimų ir krizių centras
Europinių inovacijų centras
Kauno apskrities moterų krizių centras
Kauno moters užimtumo informacijos centras
Kauno moterų draugija
Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras
Kretingos moterų informacijos ir mokymo centras
Lietuvos agentūros "SOS vaikai" Panevėžio skyrius
Lietuvos moterų sporto asociacija
Lietuvos universitetų moterų asociacija
Lygių galimybių plėtros centras
Marijampolės apskrities moters veiklos centras
Moterų informacijos centras
Socialinių inovacijų fondas
Šiaulių universiteto Lyčių studijų centras
Tauragės moterų informacijos ir užimtumo centras
VšĮ "Moters pagalba moteriai"

Lietuvos moterų lobistinės organizacijos narių vardu:

Pirmininkės pavaduotoja:

Jūratė Puidienė